

szervezőségekre figyelmébe!

bb. 40. sz. hír /megkezdődött a vasas.... / 5. folyt.
4. bekezdésének utolsó mondatát /,,nemzeti jövedelmünk....as
előző öt évhez képest ,, / kérjük

t ö r ö l n i ! ! ! !

/mti/

21.10
Suv

60.008/x

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

v a s á r n a p

bb 1. 500 vagon hal a balatonban - vizsgálják a keszeg
életkörülményeit

vid/kz bzs -cz

1975. november 16.

az akadémia tihanyi biológiai kutatóintézetének hidro-
biológiai osztályán előtérbe került a balatoni keszeg életkörülményeinek vizsgálata.

a balaton tömeghala, a keszeg, különösen a dévérkeszeg
eddig ugyanis nem szerepelt jelentőségének megfelelően a tudomá-
nyos intézetek kutatási programjában. feltevések szerint hozzá-
vetőleg 500 vagonra tehető a balatoni törzs-halállomány súlya,
s ennek mintegy 70-75 százaléka a keszeg. az éves halászssák-
mány összesen 140 vagon körül alakul, s e tetemes tömegnek is
nagy részét a keszeg adja.

a kutatók megállapították, hogy a keszeg táplálkozása
hiányos és eltérő a tó különféle helyein. a megfigyelések sze-
rint a tó nyugati területein jobb kondíciójuak a keszegek, és
e térfélen nagyobb tömegben tartózkodnak. ezt bizonyítják, hogy
a halászssákmányok keszthely felé közeledve gazdagabbak.

a táplálkozási körülmények alakulásában - a tó egészé-
nek élővilágát tekintve is - rendkívül fontos szerep jut a ke-
szegnek. ezért a tihanyi kutatók most beható tudományos vizsgá-
lat-sorozatot folytatnak, hogy megállapítsák, miért csökken az
állomány, és milyen negatív tényezők nehezítik a keszeg élet-
körülményeit. /mti/

9.15/bzs

- 1 -

13⁰⁰g

bb 7. hazánkba érkezett a szíriai kommunista párt főtitkára
1975. november 16.
r6/bzs ie

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására vasárnap hazánkba érkezett a szíriai kommunista párt központi bizottságának küldöttsége, khaled bagdasnak, a szíriai kommunista párt központi bizottsága főtitkárának vezetésével. a szíriai testvérpárt küldöttségét a ferihegyi repülőtéren óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára üdvözölte. /mti/

bb 2. felújítják a pannonhalmi műemlék-orgonát
1975. november 16.
vid/kz bzs -cz

a pannonhalmi vár csaknem ezer éves bazilikájának orgonája az ország egyik legértékesebb műemléki hangszer. az újabb hangversenycélokra is alaposan igénybevért hires orgonát felújítják. a fővárosi művészeti kézműves vállalat dolgozói kaptak megbízást e feladatra. a munkák az év végére fejeződnek be. a nyugat-dunántúli intéző bizottság 50 ezer forinttal támogatja a műemléki orgona felújítását. /mti/

bb 3. ajándék a sárvári nádasy muzeumnak
1975. november 16.
vid bzs ie

a sárvári nádasy muzeumnak ajándékozta öt műalkotását németh mihály, sárváron élő szobrászművész. az alkotások közül három bronzplakett, a másik két mű terakotta relief. a műveket a nádasy muzeumban berendezett újkori történelem kiállítás anyagában tekinthetik meg a látogatók. /mti/

9.28/bzs

- 2 -

13⁰⁰g

bb 4. bronzparipa regölyben
1975. november 16.
vid sl bzs ie

életnagyságu lószobrot állítottak fel regöly tolna megyei községben. a lótenyésztés nagyüzemi fejlesztését jelképező bronzparipát mihály árpád szobrászművész alkotta. /mti/

bb 5. berlinbe utazott az mszmp küldöttsége
1975. november 16.
be bzs la

vasárnap reggel berlinbe utazott a magyar szocialista munkáspárt küldöttsége gyenes andrásnak, az mszmp központi bizottsága titkárának vezetésével, hogy részt vegyen az európai kommunista és munkáspártok konferenciáját előkészítő szerkesztőbizottság ülésén. a küldöttséget a nyugati pályaudvaron dr. berecz jános, a kb külügyi osztályának vezetője bucsuztatta. jelen volt gerhard reinert, az ndk budapesti nagykövete is. /mti/

bb 6. hazaérkezett csehszlovákiából a pártmunkás küldöttség
1975. november 16.
bzs la

vasárnap hazaérkezett a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának pártmunkás küldöttsége, amely szlamenicki istvánnak, a központi bizottság osztályvezető-helyettesének vezetésével november 10-15. között látogatást tett csehszlovákiában. a küldöttséget fogadta josef kempany, a cskp központi bizottsága elnökségének tagja, a kb titkára.

a keleti pályaudvaron a delegációt lendvai istván, az mszmp központi bizottságának osztályvezető-helyettese fogadta. jelen volt stefan bodnár, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa. /mti/

9.32/bzs

- 3 -

13³⁰g

bb.8. Lengyel egészségügyi küldöttség

tm/ok ie

1975. november 16.

vasárnap elutazott hazánkból a Stanisław Marcinowski egészségügyi miniszterhelyettes vezette lengyel egészségügyi küldöttség. a delegációt a ferihegyi repülőtéren dr. aczél György egészségügyi miniszterhelyettes búcsúztatta./mti/

-.-.-

bb.9. természettudományos hetek komárom megyében

vid/ok ie

1975. november 16.

Vasárnap a tatabányai művelődési központban megnyitották az ötödik komárom megyei természettudományos heteket. november végéig tart a természettudományos műveltség gyarapítását szolgáló, az egész megyére kiterjedő érdekes rendezvény-sorozat.

a tatabányai művelődési központ uttörő munkára vállalkozott, amikor néhány évvel ezelőtt megszervezte a természettudományi studiót. ezzel fórumot adott a megyében korábban elszigetelten élő gyűjtőknek és kutatóknak. a studión belül több szakkör működik. a tagok többsége gimnazista, de szép számmal dolgoznak tudományos kutatók, munkások, mezőgazdászok, bányászok és egyéb foglalkozásuak. a biológiai szakkör tagjai többek között a felszíni vizek alga fajtaírt, mikroorganizmusát kutatják, a paleontológusok begyűjtik és rendszerezik a megye területéről előkerülő őslénytani leleteket. a barlangkutató csoport a tatabányai medence hidrogeológiai, barlangtani jellemzőit dolgozza fel. nemrégiben a megye más településein is alakított a tatabányai studió természettudományos köröket, s ezzel szinte mozgalommá fejlesztették a természetkutatókat, természetvédelmet. az egész megyét behálózó szakköröknek már több mint 500 aktív tagjuk van, akik hasznos környezetvédelmi akcióba kezdtek. mintegy 30 településen rendszeresen vizsgálják a levegő és a vizek szennyezettségét és értékes adattömeghez juttatják az országos intézményeket, a környezetvédelemmel foglalkozó szakembereket./folyt.köv./

- .4 -

12.25/ok

1350g

bb.9./ természettudományos ..... 1. folyt./ok

a szakkörök tagjai rendszeres kutatások mellett kiállításokat, előadásokat is rendeznek a megye lakossága részére. ezzel jelentősen hozzájárulnak a természettudományos műveltség növeléséhez, a materialista világnézet kialakításához, erősítéséhez. ilyen céllal rendezik most meg - immár ötödször - a megyei természettudományos heteket is. a vasárnapi bemutatón és az azt követő előadásokon a studió tagjai beszámolnak a megye lakosságának legújabb megfigyeléseikről, kutatásairól, s több kiállítást is nyitnak./mti/

-.-.-

bb.10. véget ért a műszaki és természettudományi szakkörök országos döntője

vid/ok ie

1975. november 16.

ünnepélyes díjkiosztással ért véget vasárnap szolnokon a műszaki és természettudományi szakkörök országos pályázatának három napos döntője. a rendezvénysorozaton 75 szakkör hat ágazatban vetélkedett és mutatta be a tudományos ismeretterjesztés korszerű közösségi és kiscsoportos módszereit. az amatőr barkácsolók, modellezők, híradástechnikusok, fizikusok, biológusok és csillagászok között a zsüri, kategóriánként három díjat ítelt oda a legjobb szakkörök, illetve vezetőik részére.

a rendező népművelési intézet és a szolnoki ságvári endre megyei művelődési központ a három napos döntőt felhasználta a szakkörvezetők és tagok, illetve a közművelődési szakemberek tapasztalatcseréjére is. a vasárnap délelőtti tanácskozáson megállapították, hogy a döntő igazolta a közösségi, kiscsoportos formák nagy tömegeket vonzanak és felkeltik az érdeklődést korunk tudománya iránt. mint bejelentették, a népművelési intézet a jövőben több nyilvánosságot kíván biztosítani az ismeretterjesztő szakkörök számára, annál is inkább, mert tevékenységük eddig kevésbé ismert./mti/

-.-.-

12.30/ok

- 5 -

1400g

bb.11. téli tárlat szolnokon

vid/ok ie

1975. november 16.

a szolnok megyei képzőművészek hagyományos téli tárlata vasárnap nyílt meg szolnokon a tiszaparti galériában - a megyében élő festők, szobrászok mellett meghívást kapott néhány budapesti és váci művész is. emeli a kiállítás rangját az is, hogy a franciaországi montreuilből érkezett képzőművészeti anyagot is a téli tárlattal egyidőben tárták a közönség elé. a kiállítás legszebb alkotásaival jutalmazták majd a szolnokon november 18-án kezdődő iii. képzőművészeti filmszemle díjnyertes filmjeit. /mti/

-.-

bb.12. szinjátészó együttesek bemutatója

vid/ok ie

1975. november 16.

győr-sopron megye amatőr szinjátészó együtteseinek és amatőr szinpadjainak bemutatóját rendezték meg vasárnap a csornai ifjúsági házban, a szovjet kultúra napjai keretében. öt együttes mutatta be a szovjet irodalom alkotásaiból összeállított műsorát. az előadást szakmai tanácskozás követte. /mti/

-.-

bb 13. nógrádi sándor emléktúra

vid bzs ie

1975. november 16.

mintegy ötszáz salgótarjáni fiatal vett részt a kiszalgótarjáni városi bizottságának vasárnapi nógrádi sándor emléktúráján. a salgótarjáni fiatalok immár hagyományos őszi csilagturájának célja ezúttal is a nógrádi sándor vezette partizánosztag egykori harcálláspontja helyén létesült karancsbényi felszabadulási- és partizán emlékmúzeum volt. a nógrádi sándor nevét viselő kiszalapszervezetek képviselői megkosztolták a múzeum falán elhelyezett márványtáblát. /mti/

-.-

bb 14. forradalmi ifjúsági dalfesztivál

vid bzs ie

1975. november 16.

forradalmi dalfesztivált rendeztek vasárnap győrött a megye középiskolai, szakközépiskolai kórusainak, valamint a munkásképző intézetek énekkarainak részvételével. tizenkét kórus mutatta be a forradalmi dal műfajának klasszikus és modern darabjait. a fesztivál résztvevői emléklapot kaptak. /mti/

-.-

13.06/bzs

- 6 -

14⁰⁰g

17. hazaérkezett bukarestből a pártmunkás küldöttség

b

be bzs ie

1975. november 16.

vasárnap hazaérkezett bukarestből a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának pártmunkás küldöttsége, amely a román kommunista párt központi bizottságának meghívására andrikó miklósnak, a kb osztályvezető helyettesének vezetésével november 10 és 15 között látogatást tett Romániában. a küldöttséget fogadta iosif banc, az rkp politikai végrehajtó bizottságának póttagja, a kb titkára.

a delegációt a nyugati pályaudvaron varga istván, a kb külügyi osztályának helyettes vezetője üdvözölte. jelen volt ioan cotot, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

-.-

bb.35. időjárásjelentés

ok ie

1975. november 16

a meteorológiai intézet jelenti vasárnap 12.00 órakor: csapadékos idő

kontinensünk időjárásában az elmúlt 24 óra folyamán jelentős átalakulás történt. az anticiklon, amely a megelőző napokban szárazföldünk nagy részén borult, párás, de általában csapadégmentes időjárást biztosított, keletre helyeződött át, és hatása most már csak a szovjetunió európai területének középső részére terjed ki. ugyanakkor középpontjával a brit-szigetek fölött egy gyors mozgású ciklon alakult ki, amelynek délnyugati, déli oldalán nagy nedvességű óceáni levegőhullámok haladnak a kontinens belső részei felé. az említett ciklon csapadékszónája ma reggelre már elérte az alpok nyugati térségét, és a következő 36 órában már a kárpát-medence időjárását is a nyugat felől érkező nedves levegőhullámok fogják meghatározni.

hazánkban szombaton általában egész nap erősen felhős, vagy borult volt az ég, csupán északnyugaton és északkeleten sütött ki rövid időre a nap. napközben a hőmérséklet csak 3-8 fokig emelkedett. a tiszántul és a nyugati határszél kivételével csaknem mindehol volt csapadék, amely helyenként hó formájában hullott. ma reggel 7 órakor a mecsek térségéből 2 cm vastag összefüggő hóréteget jelentettek. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet meglehetősen nagy szórást mutat: az ország nagy részén mínusz 1- plusz 4 fok között váltakozott, de a kevésbé felhős északkeleti országrészben mínusz 3- mínusz 7 fokig hűlt le hajnalra a levegő. vasárnap délelőtt túlnyomóan felhős, párás, északkeleten helyenként ködös idő volt. elsősorban havazott, néhány helyről havas esőt, esőt jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor északkeleten mínusz 2- 0, máshol plusz 1 - plusz 4 fok között váltakozott.

/folyt.köv./

- 7 -

13.25/ok

14⁰⁰g

bb.15./ időjárásjelentés ..... 1. folyt./ok

budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 3,9 fok volt, a százéves átlagnál 1,1 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, erősen süllyed.

várható időjárás hétfő estig:

ma még időnként kissé felszakadozó felhőzet, majd nyugat felől borultságig növekvő felhőzet, országszerte csapadékkal, eleinte havazás, később havas eső, majd eső. tovább élénkülő délkeleti, déli, majd nyugaton megerősödő és nyugatira, északnyugatira forduló szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: mínusz 2- plusz 2, legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn: 2-6 fok között.

a duna vizállása: 124 cm, 6,8 fok

/mti/

---

felhasználható: 18.00 órakor!

bb.16. bécsi diákok kulturális bemutatója

vid/ok ie

1975. november 16.

a pécsi egyetemek és főiskolák hallgatói hazánk felszabadulásának 30. évfordulóját köszöntő, három estéből álló kulturális műsorral mutatkoznak be a város közönségének, ismertetik meg az intézményekben folyó művészeti munkát. a sorozat vasárnap „folklór esttel” kezdődött, a pécsi felsőoktatási intézmények fiataljai ezzel a műsorral kezdték meg szereplésüket a nemrég avatott ifjúsági ház színpadán, amely a jövőben is helyet ad hasonló kulturális rendezvényeknek /mti/

13.30/ok

- 8 -

14²⁰g

bb.18. befejezte munkáját a vasas szakszervezet kongresszusa

t sz/tr/ok ie

1975. november 16.

vasárnap délelőtt a beszámoló és a határozattervezet feletti vitával folytatódott a vas- fém- és villamosenergiaipari dolgozók szakszervezetének xxvii. kongresszusa. a tanácskozáson részt vett biszku béla, az mszmp központi bizottságának titkára, a politikai bizottság tagja, herczeg károly, a szót titkára, karakas lászló munkaügyi, nemeslaksi tivadar kohó- és gépipari miniszter, szili géza nehézipari miniszterhelyettes és pásztor gabriella, a kisz kb titkára.

a vasárnapi vitában felszólalt szili géza is, majd karkalik jános ismertette a mandátumvizsgáló bizottság jelentését.

a kétnapos vasaskongresszuson összesen 86-an jelentkeztek hozzászólásra, közülük 41-en kaptak szót a vitában, a többiek hozzászólásukat és javaslataikat írásban terjesztették elő.

a vitában felszólalók többsége szorgalmazta a gazdaságos termékszerkezet kialakítása érdekében az erre vonatkozó döntések gyorsítását. többen kifejtették, hogy a beruházások hatékonyságának növelése érdekében fejleszteni kell a munkaversenyt, a kivitelezők közötti szocialista szerződések rendszerét. fontos, hogy egy-egy új beruházás vagy rekonstrukció részeként, azzal egyidőben hozzák létre a dolgozók szociális, kommunális, munkabiztonsági és közművelődési szükségleteit kielégítő létesítményeket.

a hozzászólók egy része a munkaerőgazdálkodás hiányosságai- val és a munkafegyelem helyenkénti lazaságával foglalkozott. sürgették a munka- és üzemszervezés fejlesztését, a követelmények növelését, a nagyértékű gépi berendezések gazdaságosabb kihasználását, a kiesési idő csökkentését. hangoztatták, hogy a szakszervezetek vállaljanak az eddiginél nagyobb szerepet a munkafegyelem megszilárdításában.

a vitában résztvevők közül néhányan javaslatokat tettek a szakmai képzés és továbbképzés fejlesztésére, színvonalának emelésére. kezeljék továbbra is kiemelten a nők, a fiatalok, a szocialista brigádvezetők, a műszaki és közgazdasági értelmiségiek szakmai felkészültségének fejlesztését, - hangoztatták. /folyt.köv./

- 9 -

14.20/ok

15⁰⁰g

bb.18./ befejezte .... / 1. folyt./ok

nagyobb figyelmet kell a jövőben fordítani a szakképzetlen dolgozók szakmunkássá való átképzésére is.

a vita után koltai endre titkár válaszolt a felszólalásokra, majd méhes lajos főtitkár összegezte a másfélnap munkáját.

a küldöttek elfogadták a határozattervezetet, amely egyebek között szükségesnek tartja ágazati és vállalati szinten egyaránt, ötéves komplex akcióprogramok kidolgozását a munkaerőhelyzet javítására. a szakszervezet hatékony ellenőrzést fog gyakorolni például a szabálytalan fekete túlórázások felszámolása érdekében és fellép a törvénysértések ellen. a vasas szakszervezet kiemelt feladatnak tekinti az üzemi demokrácia kiírást is.

az életszínvonal emelése, az élet- és munkakörülmények javítása érdekében arra törekednek, hogy a kohászatban az átlagkeresetek jobban fejezzék ki a munka nehézségét s magas szakmai követelményeit. a vállalati lakásépítkezéseknél a közös lakótelepek építését szorgalmazzák. a gyermekintézmények létesítésénél is a közös megvalósítást kell kezdeményezni. tovább javítják majd a munkafeltételeket, különös tekintettel a munkahelyi környezeti ártalmak csökkentésére.

a kongresszus küldöttei elhatározták: 1877. március 4.-ét, az első budapesti vas- és ércmunkás szakegyelet megalakulásának dátumát tekintik a szakszervezet létrejötté időpontjának, így 1977-ben ünnepélyes keretek között emlékeznek majd meg a 100. évfordulóról.

a küldöttek ezután megválasztották a 121 tagu központi vezetőséget, a számvizsgáló bizottság 11 tagját, és azt a 119 vasas küldöttet, akik a több mint hatszáz ezres tagságot képviselik majd a magyar szakszervezetek xxiii. kongresszusán. a központi vezetőség alakuló ülése 15 tagu elnökséget választott. a vas- fém-, és villamosenergiaipari dolgozók szakszervezetének elnöke bórovszky ambrus, alelnökök: csenterics sándor és szabó piroska. főtitkár méhes lajos, titkárok: farkas lajosné, koltai endre és sugár györgy./mti/

..-

14.25/ok

- 10 -

15¹⁰g

vbb.19. szakközépiskolások a metró-építkezésen

i don/be/ok ie

1975. november 16.

a budapesti vasutépítési, közlekedési és híradástechnikai szakközépiskola hallgatói még korábban fölajánlották, hogy szívesen segítenek az észak-déli metró építkezésén. ígéretüket megtartották, s vasárnap mintegy 100-an - köztük tanárok is - nyújtottak segédkezet társadalmi munkában a nagyvárad téri állomáson dolgozó építőknél. a diákoknak a megszokottnál korábban „csengettek”, reggel 7 órakor láttak munkához, amit délután 2 órakor fejeztek be. a tanulók különböző anyagokat szállítottak a helyszínre, s a szakembereknek, ácsoknak, vasszerelőknek segítettek./mti/

..-

bb.20. nagy irányvonat-forgalom a dél-alföldön

vid/ok ie

1975. november 16.

őszvi csucsrogalmi vasárnapot dolgoztak végig a máv szegedi igazgatóságának vasutasai: 1.400 vagon építőanyaggal, sóderrel, iparcikkal telt vasuti kocsi fogadását, kirakodását irányították, ugyanakkor több mint félezer - jórészt mezőgazdasági termékkel rakott - vagon indítottak utra a területéről. az áru jelentős részét irányvonatokkal szállították. csak sóderből, építőanyagból 7 vasutállomásra futott be irányvonat. ugyancsak ilyen vonatokkal indult a terület gépesített rakodóállomásairól 220 vagon cukorrépa az ercsi, a szolnoki és a mezőhegyesi feldolgozó gyárakba./mti/

..-

bb.21. lakodalmas játék forráskuton

vid/ok ie

1975. november 16.

a csongrád megyei forráskuton vasárnap megrendezték a hagyományos lakodalmas játékokat, amelyen részt vett a falu apraja-nagyja. a sokszáz fős „nász népet”, a művelődési ház előtt zenészővel fogadták, onnan a vőfély kíséretében a menyasszonyos házhoz vonultak. erre az alkalomra előkerültek az évszázados, sátozott fiakkerek is. a menyasszony „kikérésére”, ugyancsak ősrégi, tréfás rigmusok előadása közben került sor. szinte az egész község népe részt vett a művelődési házban megtartott lakodalmi vacsorán, ahol ugyancsak felelevenítették a hagyományos köszöntőket, a szakácsok táncát, s egyéb játékos szokásokat./mti/

..-

14.35/ok

- 11 -

15¹⁵g

bb.22. emlékművet avattak a 900 éves tiszalpäron

Vid/ok ie

1975. november 16.

jubileumi rendezvénysorozattal ünnepelték meg tiszalpäron a község alapításának 900. évfordulóját. a megemlékezések befejezéseként vasárnap ünnepi gyűlést tartottak, majd az új díszparkban felavatták tiszalpäri jubileumi emlékművet, kiss kovács gyula munkácsy-dijas szobrászművész alkotását. az impozáns emlékmű az ősi település alapításának és 30 év előtti felszabadulásának kettős szimbóluma. a település az idén is tovább fejlődött. az emlékmű-avatás után vasárnap is újabb létesítményt avattak: átadták rendeltetésének a tiszamenti regionális vízmű tiszalpäri vezetékszakasát./mti/

...

bb 23. befejeződött a pedagógusok szakszervezetének x. kongresszusa

t ró/tr bzs ie

1975. november 16.

vasárnap az édosz-székházban befejeződött a pedagógusok szakszervezetének x. kongresszusa. az oktatásügy szervezett dolgozóinak legmagasabb fórumán megjelent nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a pártfőiskola rektora és dr.hanga mária oktatási miniszterhelyettes. a szűkebb szakmai tanácskozások - a közoktatáspolitikai, a felsőoktatási, a kulturális, a bér- és munkaügyi, a társadalombiztosítási és munkavédelmi, valamint az üdültetési szekció - munkájának ismertetése, értékelése után a kongresszus a beszámoló feletti vitával folytatódott.

a vita középpontjában az elkövetkező időszak közoktatáspolitikai jellegű mozgalmi feladatai álltak. közös célként fogalmazódott meg, hogy a pedagógusok szakszervezete járuljon hozzá az oktató-munka korszerűsítéséhez, feltételeinek, tartalmának, módszereinek gazdagításához, a nevelés - ezen belül a világnézeti nevelés - hatékonyságának növeléséhez.

14.53/bzs

- 12 -

/folyt. köv./

1530g

bb 23. /befejeződött a pedagógusok ... 1. folyt./bzs

hangsúlyozták annak fontosságát, hogy a pedagógusok egységesen értelmezzék a párt általános, valamint közoktatás- és közművelődés-politikáját, járuljanak hozzá a munkásosztály vezető szerepének erősítéséhez, a társadalmi mobilitás fejlesztéséhez. többen rámutattak, hogy a fizikai dolgozók gyermekeinek pedagógiai, szociális segítése, tehetségük kibontakoztatása érdekében az oktatás minden szintjén fokozni kell az erőfeszítéseket.

különösen sokan érintették a szakszervezet nevelőmunkájával kapcsolatos tennivalókat: különös gondot kell fordítani a meggyőzés, a tájékoztatás, a felvilágosítás és az információ-áramlás korszerű módszereinek és eszközeinek alkalmazására, az alapszervezetekben és a vezető testületekben végzett tömegpolitikai munka határfokának növelésére. többen felvetették egy új, felsőfoku továbbképzési rendszer kimunkálásának szükségességét, amelyben nemcsak emlegetett, hanem elismert és megvalósítható lesz az önképzés.

több hozzászólás foglalkozott a gazdasági, tantermi gondokkal, a pedagógusok lakásproblémáival, a fiatal tanérok helyzetével, sürgették a törzsgárda-tagság kérdésének rendezését és a munkaköri kötelezettségek megállapítását, kidolgozását. kitünt, hogy van tennivaló a szervezeti élet erősítése terén is. a pedagógus világnézete, iskolán belüli és kívüli munkája, a közösségi és magánéletben tanúsított magatartása a társadalom minden tagjára hat - ez a felismerés vezérelte azokat a hozzászólókat, akik rámutattak, hogy a politikai, világnézeti továbbképzéshez a pedagógusoknak még több segítséget kell nyújtani.

a vitában felmerült kérdésekre dr.voksán józsef főtitkár válaszolt, majd a küldöttek megválasztották a szakszervezet 111 tagu központi vezetőségét és azt a 37 küldöttest, akik a szakszervezetek xxiii. kongresszusán képviselik a magyar pedagógus társadalmat.

a központi vezetőség első ülésén ismét dr. csürös zoltánt választották elnökké, alelnökké pedig pataki tibornét. a főtitkár dr.voksán józsef lett, orbán sándornét és sárdi lajost választották a pedagógus szakszervezet titkáraivá./mti/

14.58/bzs

- 13 -

1530g

bb 24. kitüntetés

k ró/tm bzs ie

1975. november 16.

az elnöki tanács - nyugállományba vonulása alkalmából - a munka érdemrend arany fokozata kitüntetését adományozta dr. keresztes lászlónak, az egészségügyi minisztérium főosztályvezetőjének. /mti/

--

bb 25. irakba és kuvaitba utazott dr. schultheisz emil

k ró/tm bzs ie

1975. november 16.

dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter vasárnap irakba utazott, ahol megbeszéléseket folytat az egészségügyi együttműködés szélesítéséről. utjának következő állomásán - kuvaitban - hasonló programot bonyolít le. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. zsögön éva egészségügyi államtitkár bucsuztatta, ott volt dr. abduallah al-bustani, irak budapesti nagykövete. /mti/

L ismail

--

bb 26. pénzritkaságok árverése

i ró/tm bzs ie

1975. november 16.

nagy érdeklődés kísérte vasárnap a mom szakasits árpád művelődési otthonában a bizományi áruház numizmatikai aukcióját. a pénzritkaságok árverésén összesen 213 pénz, érme, illetve rendjel felett koppant a kalapács. különösen keresetteknek bizonyultak a köztársasági és a császárkori róma fizetőeszközei, a régi magyar és erdélyi pénzek, közöttük i. ferdinánd dénárja, új gazdára talált apafi mihály tallérja, s a külföldi pénzek közül ausztria 1935-ből származó 5 schillingese is. /mti/

--

16.03/bzs

- 14 -

16⁰³g

bb 27. képzőművészeti kiállítás^{ok} vidéken

ö vid ró/tm bzs ie

1975. november 16.

...vasárnap országsszerte számos képzőművészeti tárlat nyílt. szegeden a móra ferenc muzeum képtárában körvélyessy magda budapesti festőművész és bodrogi lajos hódmezővásárhelyi iparművész kiállításán tájképeket és csendéleteket, illetve modern vonalú vázákat, és más, rézből domborított disztárgyakat láthatnak a nézők. a szekszárdi babits mihály megyei művelődési központ új tárlata szily géza - jelenleg budapesten élő tolna megyei - fiatal festőművész temperatechnikával alkotott, festményeit kínálja. az orosházi művelődési központban rajki lászló szobrászművész új alkotásait mutatják be. /mti/

--

bb 28. alvaro cunhal vasárnap programja

t pr/tr bzs ie

1975. november 16.

alvaro cunhal, a portugál kommunista párt központi bizottságának főtitkára és diniz miranda, a portugál kommunista párt központi bizottságának tagja - akik az mszmp központi bizottságának meghívására tartózkodnak hazánkban - vasárnap vácszentlászlóra, az egyesült zöld mező mezőgazdasági termelészövetkezet központjába látogattak. a szocialista mezőgazdaság eredményeivel, a termelészövetkezeti mozgalom fejlődésével ismerkedő vendégeket elkísérte cservenka ferencné, a pest megyei pártbizottság első titkára és dr. berecz jános, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának vezetője.

a portugál kommunista párt központi bizottságának főtitkárát kis emil, a gödöllői járási pártbizottság első titkára fogadta - köszöntötte, majd furulyás jános tsz-elnök tartott rövid tájékoztatót a zöld mező gazdálkodási eredményeiről, tagjainak életéről. elmondotta egyebek között, hogy a tsz tulajdonképpen az egész magyar termelészövetkezeti mozgalom fejlődését is példázhatja: jogelődjei valkón, vácszentlászlón és zsámbokon 1958-59-ben alakultak meg, s gazdálkodtak egyenként körülbelül kétezzer hektáron. előbb kisüzemi módszerekkel művelték földjeiket, majd akkor indultak ugrás-szerű fejlődésnek, amikor erejükből gépvásárlásra is telt. 1965-ben már szép eredményekről adhattak számot, jelentősen megnövekedtek a növénytermesztési, állattenyésztési hozamok. a három termelészövetkezet már ekkor összefogott: 300 hektár öntözésére alkalmas víztárolót építettek közösen, s néhány esztendővel később ugyancsak közösen hoztak tető alá egy tejfeldolgozó üzemet. a termelés bizonyos fokú koncentrációját aztán hamarosan követte a területi koncentráció is: a három termelészövetkezet 1974-ben zöld mező néven egyesült. /folyt. köv./

16.28/bzs

- 15

17⁰⁵g

bb 28. /alvaro cunhal ... 1. folyt./bzs

1800 tagjuk és alkalmazottjuk ma 6000 hektáron gazdálkodik. munkás kezüket, szorgalmukat bizonyító adatok: 400 mázsa paradicsomot termelnek hektáronként, s 240 mázsa uborkát, 320 mázsa hagymát szednek le ugyancsak egy-egy hektárról. hasonlóképpen jól fizet a buza és a kukorica is, így megteremtették az alapokat ahhoz, hogy 1976-tól iparszerű termelési rendszerre térjenek át a kukorica, a cukorrépa és a napraforgó táblákon.

alvaro cunhal jegyzetfüzetében gyorsan szaporodtak a teleirt lapok, érdeklődését nemcsak ez, hanem tucatnyi kérdése is igazolta. milyen volt az alapító tagok szociális összetétele, mit jelentett a magyar földműves számára a földosztás, mennyi a tagok átlagéletkora, hány nő dolgozik a tsz-ben, a művelt földterület hogy oszlik meg a különböző kultúrák között - ilyen és ehhez hasonló kérdésekre kért és kapott választ a gazdaság vezetőitől. a beszélgetéssé oldódott tájékoztatón alvaro cunhal elismeréssel szólt a tsz eredményeiről. ahogy fogalmazott: - csak a termésátlagokat összevetve is kitűnik, mennyire elmaradt portugália kezdetleges mezőgazdasága. a szocialista országok, közöttük magyarország tapasztalatai e téren is nagy segítségünkre lehetnek.

a téma kapcsán azután portugáliára, az agrárreformra terelődött a szó. a kommunista párt főtitkára elmondotta, hogy a reform már jóval a kormány dekrétuma előtt megkezdődött: nincstelen zsellérek, agrárproletárok foglaltak el számos nagybirtokot. a helyzet ismeretéhez tudni kell - füzte hozzá -, hogy északon apró, nem ritkán félhektáros bitokocskákongazdálkodnak a parasztok, míg délen a nagyüzem dominál, gyakori magánkézben a 20.000 hektár is. ennek megfelelő a társadalmi rétegződés is; északon kis- és középparasztok élnek, délen a lakosság 90 százaléka agrárproletár. ez a magyarázata, hogy délen kezdődött a spontán agrárreform, a földfoglalás. hozzá kell tenni: a nincstelenek a nagybirtokosok által elhagyott, megműveletlen földekbe akasztották ekéjüket, ott szántottak, vetettek, ahol a gazda vigan élt a kevés befektetést igénylő, nagy hasznot hozó parafaeladásból. az elfoglalt földeken, körülbelül egymillió hektáron több száz termelőközösség jött létre, ezek persze csak részben hasonlítanak a magyarországi szövetkezetekhez. a kormány dekrétuma nagyjából 500 hektárban szabta meg a magán földtulajdon felső határát, ez a föld minőségétől függően változhat, lehet 50, vagy akár 700 hektáros.

/folyt. köv./

16.32/bzs

- 16 -

17⁰⁵g

bb 28. /alvaro cunhal ... 2. folyt./bzs

hiába van azonban érvényes határozat a földek felosztásáról, végrehajtását, érvényre juttatását gátolják a reakciós erők, ellene szegülnek a földbirtokosok, s hiába hívtak életre agrárreform intézetet, még a kormánygépezeten belül is vannak ellenzői. terrorista szervezetek igyekeznek megfélemlíteni a földmunkásokat, merényleteket követnek el, bombákat robbantanak. aknamunkájuk „finomabb”, eszközei: a termelőközösségek nem kapnak hitelt, megtagadják tőlük a gépet, a műtrágyát, s a piacot. állandó, kemény küzdelem folyik a földreform végrehajtásáért, s ebben a harcban az egykori nincstelenek mind több támogatóra találnak. támogatóra a kommunista pártban, a szolidáris ipari munkásságban, az ifjusági és diákszervezetekben. - portugáliában ugrásra készen áll a reakció, ellenforradalom veszélye is fenyeget - hangsúlyozta alvaro cunhal. - a forradalmi mozgalom azonban erős, erre példa az agrárreform is. ez ma a reakcióellenes harc egyik fő frontja, front a szabadságjogok védelmében, lépés azon az uton, amely a demokratikus portugália, majd - bizunk benne - a szocialista portugália felé vezet.

a zöld mező tsz. eredményeiről a vendégek a gyakorlatban is meggyőződtek: felkeresték a gazdaság zsámboki tehénésztét, majd megtekintették a vácszentlászlói „galga”, tejfeldolgozó és értékesítő közös vállalkozást.

alvaro cunhal a késő délutáni órákban visszautazott budapestre. /mti/

--

bb 29. vasuti baleset felsőzsolcán

t ró/tm bzs ie

1975. november 16.

a máv vezérigazgatósága közli, hogy vasárnap 0 óra 10 perckor felsőzsolca állomásnál a sűrű ködben egy tehervonat hátulról egy másik tehervonatnak ütközött. a baleset következtében három vasuti dolgozó könnyű sérülést szenvedett, a miskolci kórházban ápolják őket. több teherkocsi és egy mozdony megrongálódott. a baleset körülményeit szakértők bevonásával vizsgálják. a személyszállító vonatok forgalmát autóbuszokkal bonyolítják le. a pályatest, illetve a felsővezeték javítása szintén folyamatban van. /mti/

17.03/bzs

- 17 -

17¹⁵g

öb. 30. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke november
16-án, vasárnap

ie/rj

1975. november 16.

1. 500 vagon hal a balatonban
2. felújítják a pannonhalmi műemlék -orgonát
3. ajándék a sárvári múzeumnak
4. bronzparipa regölyben
5. berlinbe utazott az mszmp küldöttsége
6. hazaérkezett csehszlovákiából a pártmunkás küldöttség
7. hazánkba érkezett a szíriai kp főtitkára
8. lengyel egészségügyi küldöttség
9. természettudományos hetek
10. műszaki és természettudományi szakkörök döntője
11. téli tárlat szolnokon
12. színjátzó együttesek bemutatója
13. nógrádi sándor emléktúra
14. forradalmi ifj. dalfesztivál
15. időjárásjelentés
16. pécsi diákok kulturális bemutatója
17. hazaérkezett a pártmunkás küldöttség bukarestből
18. vasas szakszervezet kongresszusa
19. szakközépiskolások a metró építkezésén
20. irányvonal forgalom a dél-alföldön
21. lakodalmas játék forráskuton
22. emlékművet avattak tiszá-alpáron
23. a pedagógus szakszervezet kongresszusa
24. kitüntetés
25. dr. schultheisz emil irakba utazott
26. pénzritkaságok árverése
27. képzőművészeti kiállítások
28. alvaro cunhal vasárnapi programja
29. vasuti baleset felsőzsolcán
30. hirjegyzék

/mti/

--

18.30 rj

- v é g e -

készült az mti belföldi szerkesztőségében
szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: izsák erika

- 18 -

18³⁵g

60.008/x

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

h é t f ő
-----

bb 1. számvetésre készül az irodalomtudományi intézet -
ujabb könyvsorozatok, nemzetközi együttműködés

i me/gk hi bzs -cz

1975. november 17.

a középkortól az élő irodalomig - félezer év magyar iro-
dalmának eddig feltáratlan filológiai, történelmi, eszmei össze-
függéseit tanulmányozták az irodalomtudományi intézet munkatár-
sai az elmúlt időszakban. kenyeres zoltán, az intézet tudományos
titkára az mti munkatársának elmondotta: 16 kutatási témában vé-
geztek vizsgálódásokat, s ez jelentősen elősegítette a tudományág
fejlődését és a folyamatos továbbhaladást minden korszak, kérdés-
kör tekintetében. a tervidőszak egyik kiemelkedő kutatási ered-
ménye: megjelent a magyar irodalomtörténet készülő bibliográfiá-
jának első két kötete. a több kötetre tervezett nagy munka, az
irodalomtudomány 1970-ig megjelent publikációinak bibliográfiá-
ja - amelyhez hasonló eddig még nem adtak ki - nélkülözhetet-
len kézikönyv lesz. az 1972-ben kiadott első kötet az 1772-ig, az
idén megjelent második kötet az 1849-ig terjedő időszak publi-
kációinak bibliográfiáját tartalmazza. másik kimagasló teljesít-
mény: megkezdődött a magyar kritika történetének feldolgozása.
a most záruló időszakban a középkortól, a xix. század végéig ter-
jedően folyt kutatás. ezekhez hasonló nagyságu vállalkozás csak
a magyar irodalomtörténet hat kötetének kiadása volt 1962-64-ben.

/folyt. köv./

- 1 -

g